СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 271. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 20. листопада 1930. VOL. XXXVIII. No. 271. Jersey City, N. J., Thursday, November 20, 1930. THREE CENTS.

АДВОКАТСЬКА ПАЛАТА ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ

ШИКАҐО. — „Ди Амерікен Бар Есосіейшен" подає, що перевела між своїми членами референдум у справі прогибіції. Вислід голосовання був такий: 13,779 членів заявилися за знесення прогибіції, а 6,340 були проти цього.

ШУКАЮТЬ РОБОТИ ДЛЯ 20,000 БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорський комітет заради безробіттю відбув наради з бизнезменами, банкирами і промисловцями в справі збірки $6,000,000, які призначено на те, щоби з днем 1. січня 1931 р. дати роботу 20,000 безробітним. Досі зібрав комітет $1,400,000. У тій збірці знаходиться жертва Едварда Гаркнеса в сумі $500,000.

БЕРУТЬСЯ ДО НЮЙОРСЬКИХ РЕПУБЛИКАНІВ.

НЮ ЙОРК. — Голова Републиканського Стейтового Народнього Комітету, Вилієм Дж. Меер, подався до димісії. Сталося це наслідком невдачі републиканів при останніх виборах як і тому, що републиканська партія нюйорського стейту стає надто мокрою. Кажуть, що президент Гувер возьме нюйорських републиканів під сильнішу контролю, зреорганізує їх і заверне до сухої плятформи.

У БОРОТЬБІ З РЕКЕТІРАМИ.

НЮ ЙОРК. — Окружний прокуратор Крейн скликує наради з таких фінансістів і промисловців як Овен Д. Йонг, Ракефелер, Чарлз Шваб, Томас Лемонт і інші, щоби разом з ними виробити плян боротьби з рекетірами, які вимушують гроші від промисловців та інших богатших людей.

ЗЛОВИЛИ ПАЧКАРІВ З 30 ЛІТАКАМИ.

ДІТРОЙТ. — Прогибіційні аґенти впали на слід двох пачкарських банд, які займалися пачкуванням алькоголю з Канади до Злучених Держав. Пачкували вони головно при помочі 30 літаків, які держали для цеї ціли. Арештовано 18 осіб, підозрілих в участи того пачкарства.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ГАЙТІ — НЕСПОДІВАНКОЮ.

ПОРТ О ПРЕНС (Гайті). — Гайті має нового президента. Національне Зібрання вибрало на це становище М. Вінсента, адвоката, бувшого дипльомата й редактора. Новий президент є відомий зі свого неприхильного становища до американської окупації. Оту окупацію критикував він дуже часто у своїм часописі. З огляду на його вороже становище до Злучених Держав вибір той є для Вашинґтону несподіванкою.

ЦЕНЗУС І КОНҐРЕС.

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер оголосив, що згідно зі статистикою, проголошеною Цензусовим Бюром, 11 стейтів матиме збільшене заступництво в конґресі, а 21 стейтів втратить на дотеперішнім числі місць. Зискають головно републиканські стейти. Найбільше зискає Каліфорнія, бо 9 нових місць. До тих, що втратили, належить стейт Мізурі з 3 місцями, Пенсилвенія, Айова, Кентоки і Джорджія з двома й інші.

ПІДДЕРЖУЮТЬ ЦІНУ ПШЕНИЦІ.

ШИКАҐО. — Ціна на пшеницю впала у Вінніпеґу на 18 центів на бушлю нижче ціни на американськім збіжевім ринку в Шикаґо. Ціни в Шикаґо не впали так низько тільки завдяки Фармерській Раді, яка закуповує величезні скількости пшениці й не допускає тим робом до упадку цін.

СИЛА Й ЗНАЧІННЯ ҐАЗЕТ.

НЮ ГЕЙВЕН. — Полковник Роберт Мек Кормик, видавець „Ди Шикаґо Трибюн", говорив у Єйлськім університеті про значіння ґазет. Він каже, що часописи причинилися до еманципації чоловіків і жінок у кождій галузі життя, та що це саме є головним завданням часописів.

Мек Кормик не називає часописне підприємство бизнесовим, а тільки динамічною людською силою у поступі цивілізації. Часопис, говорив Мек Кормик, не повстав з бизнесової ініціятиви, а є витвором одиниці чи одиниць. А як часопис стане бизнесовим підприємством, то тимсамим зачинає занепадати. І падатиме так довго, поки не впаде в руки визначного індивидума, котрий розуміє завдання часопису. Майбутнє часопису лежить далі в його службі поступови людства.

ДЯКУЮТЬ ЛЛОЙД ДЖОРДЖОВИ.

НЮ ЙОРК. — Рабін д-р Вайс, банкир Натан Штравс та інші визначні нюйорські Жиди вислали Ллойдови Джорджови телеґраму з подякою за його виступ в обороні жидівської національної держави в Палестині.

ГРІМ УДАРИВ ДВА РАЗИ В ТЕ САМЕ МІСЦЕ.

МОРИСТАВН (Ню Джерзи). — Кажуть, що грім ніколи не вдаряє другий раз у тесаме місце. Тимчасом на протязі 20 мінут вдарив грім двома наворотами в дім А. С. Рінальді в Честер. Удар наробив значної шкоди, але людям не сталося нічого. Тільки добре всі налякалися.

Нова адреса „Обєднання".

Від 20-го Листопада належить слати гроші й письма до „Обєднання" на слідуючу адресу:

„Obyednanye"

P. O. Box 122, Hudson Terminal, New York, N. Y.

Д-Р ДЕЙ ВИЇХАВ ДО ЧЕРНІВЦІВ.

Канадійський журналіст д-р Дей виїхав до Чернівців враз зі сотником англійської маринарки, Я. Мекогеном. У Я. Мекогена, який заїхав був до готелю Жоржа, переведено в мешканню ревізію та не найшли нічого. Перед відїздом д-р Дей та Я. Мекоген були на прощанню в митрополита Андрея.

ПОЛЬСЬКИЙ МАЙОР УТІК ЗА КОРДОН.

Польський майор Станислав Кравс, родом з Калуша, любив забавитись і погуляти. Жиючи у Львові, прогуляв із танцюристкою Ілею Вілсон свої гроші і гроші жінки, а як тих грошей не стало, він здефравдував військові гроші. Але справа вийшла на верх, його мали арештувати і поставити перед военний суд, а тоді майор дав ногам знати і втік за кордон. Поліція розіслала за ним стежні листи.

АНҐЛІЙСЬКИЙ ГОЛОС ПРО УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ.

Незвичайно прихильний лист про Українців у Канаді помістив торонтонський щоденник „Телеґрам" з 4. жовтня. Автор листа JOS. B. SMETH, LL.B., про якого, на жаль, ми не маємо ніяких інформацій, говорить про Українців не тільки з безсумнівною симпатією, але й з незвичайним знанням відносин між Українцями та їх змагань. Він взиває Канадійців, щоби подавали Українцям помічну руку, старалися пізнати їх добрі якости й заохочували їх до розвинення тих якостей.

ПОСТУП УКРАЇНЦІВ ДИВУЄ СЕНАРСЬКИХ СУДДІВ.

Спеціяльні кореспонденції до едмонтонського щоденника „Джорнал" оповідають, що судді, які мають видати ріщення в контесті поступу европейських кольоній в західній Канаді, є захоплені поступом, який зробили Українці в Алберті. Триднева подорож суддів автомобілем поміж українськими поселенцями відкривала їм панораму несподіваного поступу. Судді, які відбули цю подорож, є: президент албертійського університету Волес, д-р Фейрфілд з Летбрідж і пані Ґан з Лойдмінстер. У своїх промовах підчас подорожі перед численними слухачами д-р Волес клав Українцям натиск на те, які цінности вони привезли з собою зі Старого Краю, і взивав їх, щоби вони не губили тих цінностей у канадійськім життю. Велике враження зробив на суддів п. Ґорецький, посол і учитель зі Смокі Лейк, котрий перепроваджував збори в Веґревил. Він приїхав до Канади 4-літним хлопцем, а тепер є скінченим промовцем в англійській мові.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1931 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що вже вислано календарі на адреси пп. Секретарів для слідуючих відділів:

Вислано експресом дня 19. листопада до слідуючих відділів: Від. 20 (2 п.), 34, 53, 56 (2 п.), 68, 75, 77, 91 (2 п.), 94 (2 п.), 96 (2 п.), 100, 102 (4 п.), 103, 106 (2 п.), 107, 108, 111, 118, 120 (2 п.), 136 (2 п.), 139, 140, 146 (2 п.), 161 (2. п.), 165 (2 п.), 167, 175 (2 п.), 179 (2 п.), 183 (2 п.).

Вислано почтою дня 19. листопада: Від. 93, 95, 97, 98, 99, 101. 104, 105, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130 (2 п.), 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 141, 142, 143, 144, 145, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155 (2 п.), 156, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 166, 168, 169, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206 (2 п.), 207, 208, 209, 210, 211, 213 (2 п.), 215, 216, 217 (2 п.), 219.

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня висилання каленарів, нехай повідомить Адміністрацію „Свободи".

СУМЕРК КОМУНІЗМУ.

„Правда" бє на трівогу, пишучи, що в р. 1928 всі комуністичні партії світа мали 4 міліони членів, а тепер мають тільки два з половиною міліонів. За останній рік в капіталістичних державах самої Европи скількість комуністів упала із 500,000 на 224,000. Причину цього „Правда" бачить в аґітації правої опозиції, в розламах партії і т. д.

ОБВИНУВАЧУЮТЬ МОНАХА ЗА СМЕРТЬ ДИТИНИ.

Вівторок, 14 жовтня, призначено на прелімінарне переслухання в Монтреалі монаха з чина Святого Серця, відомого як брата Дозита, котрого світське імя є Альберт Ноґарет. Він був учителем в Академії Русен. Обвинувачують його за душогубство. Ноґарета, який має тепер 48 літ, признала лава присяглих з комісії коронера кримінально відповідальним за смерть 7-літної школярки Сімони Карон. Сімона зникла з дому своїх батьків у Лонґ Пойнт ще 10. липня і ніякі пошукування не могли знайти її сліду. Аж 18 вересня найдено її сильно перегниле тіло в мішку з бараболь у пивниці Академії Русен, недалеко дому дівчини.

КАПІТАН ЗАСТРІЛИВ КАПІТАНА.

Дня 30. жовтня в Інституті Фізичного Виховання у Варшаві на Белянах капітан-лікар, д-р Шидловський, убив капітана-лікаря Павелка. Причина ворогування на особистому тлі. Кап. Павелек був саме у кабінеті анатомії. Ввійшов кап. Шидловський, між обома прийшло до суперечки. Кап. Шидловський добув револьвера та вистрілив 6 разів, а вцілив двічи. Д-р Павелек вибіг на коридор і там упав мертвий. Вбивника арештували.

БЕЗЗАХИСТНІ.

Радянська преса пише, що в Москві відбулись лови на беззахистних дітей, яких арештовано аж 2,000. На вулицях Ленінграду волочаться тисячі безпритульних, які грабլять і обкрадають людей.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЗАКОНИ НАДТО ЛАГІДНІ.

Ґенеральний прокуратор С. Р. С. Р. Криленко предложив раді народніх комісарів новий проект радянського карного кодексу. На думку Криленка, теперішні загострені відносини в радянських республиках вимагають гострішого карного кодексу. Закони повинніб переломити остаточну силу буржуазії. Карою смерти треба карати навіть за те, що хтось укриває своє буржуазне походження, або як хто знає, де скривається контрреволюція, а не повідомить про те владу.

ЛЄТАРҐ.

В місті По у Франції вмерла молода жінка і лікар ствердив, що вона вмерла від апоплексії. Родина поплакала і почала похорон. Коли небіжку вложили до труни і виносили з хати, присутні учасники похорону почули, що в труні щось рухається і стогне. Дехто втік, а хто був відважний і не боявся баби, відчиняв трумну. Виявилося, що небіжка збудилась із летарґу. Лікарі кажуть, що вона буде жити.

ПОЖЕЖІ.

В Полюхові Малім, пов. Перемишляни, згоріла стирта збіжжа Боруха Фінґера. Шкода є на 2,300 зол. Яких десять хвилин пізніще згорів під лісом стіжок конюшини Махнера, вартости 680 зол. В посілости М. Подчаського в Дебултабах, пов. Холм, згоріли господарські будинки зі збіжжам. Шкоди є на 75 тисяч зол. Поліція твердить, що пожежа повстала наслідком підпалу.

САМОГУБСТВО УЧЕНИЦІ.

Дня 30. жовтня застрілилася Ол. Хайпліьна, 16-літна учениця 6-кл. ґімназії в Надвірній. Причина: непорозуміння з матірю.

СТАЛІН АРЕШТУЄ НАЙБЛИЖЧИХ СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ І ПОМІЧНИКІВ

БЕРЛІН (Німеччина). — Сюди дійшли відомости, що по наказу Сталіна в Росії арештовано кількох визначніших комуністичних діячів. Як уже відомо, раніше арештовано близького приятеля Сталіна та його ставленика на становищу голови ради народніх комісарів усіх радянських републик, Сирцова. Його по арештуванню викинули з комуністичної партії.

Тепер повідомляють з Москви про арешт ґенерала Блюхера, який минулого року провадив успішну для большевиків війну з Китайцями ізза Східньо-Китайської залізниці в Манджурії. Блюхер тоді був особисто довіреною людиною Сталіна. Крім Блюхера арештовано Адреєва, члена верховного военно революційного комітету; Антіпова, комісаря почти і телеґрафу; ґенерала Рютіна й до останнього часу найближчого й найбільше довіреного Сталінового приятеля, Орджонокідзе.

За причину арештів подають, що нібито ці особи, разом з іншими, створили секретну орґанізацію внутрі комуністичної партії для боротьби зі Сталіном.

ЕСПАНІЯ НА ВУЛЬКАНІ.

МАДРИД (Еспанія). — За останню добу поліція арештувала понад 100 осіб, яких підозрівають у змові повалити королівську владу. Очевидно влада одержала якісь секретні відомости, бо несподівано для всіх мешканців столиці, коли, як здавалося, наступило вже повне заспокоєння після заворушень, всі вулиці міста обсаджено міцно військовими та поліційними сторожами.

Вся столиця здається ніби вимерла, а на вулицях можна бачити лише узброєних військових та поліцаїв. Військо охороняє дуже пильно залізничий двірець, почту й телеґраф, а також інші державні установи. Королівська палата уявляє собою військовий табор, оточений з усіх сторін скорострілами та гарматами. Сам король знаходиться в двірці й не виходить поза нього, а королева вже довший час перебуває в Лондоні.

В Катальонії та в інших місцях Еспанії ще далі котиться хвиля робітничих страйків та протиурядових демонстрацій. Більшість демонстрацій проходить під гаслом: „Смерть королеви!" „Хай жиє република". В багатьох місцях далі доходить до крівавих сутичок між поліцією та демонстрантами.

АВТОМАТИЧНИЙ РАДІО-ТЕЛЕФОН.

РИМ (Італія). — Винахідник радіо-телеґрафу, сенатор Марконі, робить досвіди з новим винаходом по радіотелефоні. Він уже робив спроби зі своїм винаходом на невелику віддаль зі свого яхту-лябораторії й з одною з радіових стацій. Ці спроби були з новим радіо-телефонічним апаратом, який дає змогу викликати бажаний телефонічний нумер, як це робиться тепер при звичайному телефоні що має систему автоматичного сполучення при помочи колісцятка з нумерами.

Крім того Марконі винайшов спосіб, який абсолютно ґарантує секрет радіо-телефонічних розмов. Цей винахід є льоґічним розвитком того винаходу Марконія, при помочі якого він недавно по радіо з Ґенуї засвітив електричну лямпку в Австралії.

СУДЯТЬ АНТИСЕМІТІВ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — В місті Сатмар розпочався судовий процес проти погромників, які на чолі з Данилою громили Жидів. Серед поставлених перед суд знаходяться також 18 Жидів, яких судять за перешкоду Данилі виголошувати свої промови.

Ґрупа студентів у столиці напала на головну масонську кватиру й старалася здемолювати її, підложивши бомби. Та поліція своєчасно знайшла бомби, розігнавши напасників. Студенти встигли лише поламати в середині меблі та повибивати вікна й двері в масонськім будинку.

МУСОЛІНІ ЗМЕНШУЄ ПЛАТНЮ УРЯДОВЦЯМ.

РИМ (Італія). — Рада міністрів під головуванням Мусолінія постановила зменшити від першого грудня на 12% платню всім державним урядникам, починаючи від міністрів і кінчаючи найнижчим урядовцем. Також будуть зроблені заходи, щоби платня була зменшена й урядовцям всіх міських та громадських установ, які в той чи інший спосіб звязані з урядовими установами.

Цим способом Мусоліні думає зменшити дефіцит італійського державного буджету, який заєдно зростає.

МОСКВА НЕ ЗАДОВОЛЕНА НІМЦЯМИ.

МОСКВА (СССР). — Московська преса незадоволена політикою німецької делеґації на конференції комісії Ліґи Націй по обеззброєнню. Большевики думали при помочі Німців утворити бльок ріжних держав, які незадоволені версальським миром. Та тепер вони побачили, що Німці стараються порозумітися з Францією й Анґлією й ухилитися від виступів, які можуть принести загострення дебатів над обеззброєнням держав.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МАНІФЕСТАЦІЇ — ЦЕ ТІЛЬКИ ПОЧАТОК

З того, що дійшло до нашого відома, бачимо, що не тільки Ню Йорк і околиця вивязалися достойно з свого обовязку щодо протипольського маніфестаційного походу, але й інші громади зробили по своїм силам тесаме. Там, де була національна карність, солідарність і свідомість, там наше громадянство стануло на висоті свого завдання. А що найважніше, що всі ті походи були заранжовані розумно й культурно, що нікого в Америці не провокували, навіть американських горожан-Поляків, та що тому саме, що нікому не завдали ніякого клопоту й не внесли ніякого заколоту, вся американська преса поставилася до нас прихильно.

З того виходить, що можна прихилити до себе й американську пресу й широку публику, коли пропаґуємо свою справу розумно й культурно. Вороги наші можуть бути проти нас озлоблені, але на ділі не можуть нам тут у нічім пошкодити. Та все те, хоч яке воно гарне й хоч як нас підносить на дусі, всеж таки не є вистарчаючим. Величаві масові маніфестації є гарним відрухом, обчисленим головно на викликання певного ефекту. Та по тім величавім ефекті і по нашій спробі наших національних сил мусить продовжатися далі систематична праця в справі здемаскования Польщі. Знущання далі продовжуються і буде далі доволі щораз то нового матеріялу, який треба буде вжити для пропаґанди української справи. Вислід польських виборів вказує на нове страшне насильство Пілсудського над національними меншостями, а головно над Українцями. І тому треба надіятися щораз нових дальших конфліктів між українським народом і польським урядом. Такий конфлікт може зайти і між самими Поляками. Все це робить українську справу актуальною, бо хто би не доносив про події в Польщі, мусить торкнутися Українців. Тому нам треба продовжати нашу акцію, поки польські звірства не виринуть на міжнароднім ґрунті, а до цього треба буде помочі й з Америки.

Спустошена Галичина потребує рівнож негайної матеріяльної помочі. Тому до наших словних протестів і маніфестацій мусить долучитися грошевий протест і то такий, який відповідав би почуванням, котрим переповнене сьогодня наше серце.

Наші вдачні протипольські виступи уважаймо отже не закінченням, а початком дальшої протипольської акції.

Клим Обух.

ХАОС У ГАЛИЧИНІ.

(Допис з краю).

(3)

ПІЛСУДСЬКИЙ І ПАРТІЇ В ЧАСІ ВІЙНИ І ПО ВІЙНІ. — ШКОЛА СВАВОЛІ Й БРУТАЛЬНОСТИ. — ПІЛСУДСЬКИЙ РОЗПРАВЛЯЄТЬСЯ ЗІ СВОЇМИ БУВШИМИ ПРИЯТЕЛЯМИ. — УЧАСТЬ ПІЛСУДСЬКОГО В ЕКСПРОПРІЯЦІЯХ ТА ЗАМАХАХ. — ЛЬВІВСЬКИЙ ВОЄВОДА ТА ЙОГО „ШКОЛА". — ДЕЩО ПРО ВИРОРЧІ ШТУЧКИ УРЯДУ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ КАНДИДАТІВ. — НАГІНКА НА „УНДО". — ДО ЧОГО ЙДЕ ХАОС У ПОЛЬЩІ.

В році 1920 захотілося Пілсудському маршу на Київ. І машинувало військо, гарно виеквіпуване Французами „якби з іґли зденте", а наддніпрянські дядьки лише підсміхалися, знаючи, що і ті гарні коні і ті ґарні ремені і ті кріси, а навіть гармати лишаться на Великій Україні. Но — і лишилися, лише, на жаль, переважно у большевиків, котрі потім і в селян-повстанців зброю відобрали. — Помагав тоді Пілсудському і Петлюра, але на правобічній Україні оббидва не встоялися.

Та всеж таки Петлюра дав Полякам велику поміч, коли большевики погналися за ними аж під Варшаву, а він вдарив на большевиків від полудня і спричинив суматоху між ними тай остаточно і їх утечу.

А називається то тепер „цуд над Віслою", але і словом не згадується про поміч наддніпрянської армії.

А коли большевики загрожували Варшаві і потреба було видобути з польського народу нові моральні та матеріяльні сили, щоби відперти той атак — тоді начальник держави і головний вожд Пілсудський не відкликується ані до свого уряду (міністрів) ані безпосередно до свого народу — але звертається безпосередно до польських партій, зорганізованих в „Раді державної оборони" тай каже: „Коли потрібна моя смерть, то я готовий є випалити собі в лоб, щоби ви лише зрозуміли, що мусите зєднатися і зазначити це на зверх утворенням уряду" (отже вийшовшого з партій).

„Від вас, політиків, і від народу повинен іти до борючогось на фронті війська голос віри й отухи".

Так і сталося, але вже вісім літ пізніше Пілсудський, ставши через замах з 1926 року фактичним диктатором, уже іншої заспівав. Він висказався тоді ось як: „Я міг тоді, по побідній війні, розтоптати той сойм ледарів, немов тих хробаків!"

Так з часом змінились погляди, а за тим і тактика Пілсудського.

—o—

В листопаді 1918 року, по повороті з маґдебурґської тюрми, де його держали Німці, зістав Пілсудський начальником польської держави. Польща надала собі тоді вправді республиканьсько - демократичний устрій, але з домішкою військового елементу, бо її державний начальник був заразом і начальним полководцем армії.

У тому факті відбився цілий попередний польський революційний рух, в котрім ідеї суспільних реформ перемішані з ідеями національно повстанськими.

І то доконечне підчас поневолення перемішання елементу демократичного з військовим перейшло потім до уже самостійної польської держави, котра дістала республиканськo-військову закраску. Це і скінчилось остаточно погромом демократії, а побідою в політиці та в управі державою системи „жовнірського стилю", як це раз сказав Пілсудський.

Пілсудський, борючись ще яко „підземник" і начальник боївки в роках 1905—1908 з російським окупантом і з його системою правління, і сам полишився під його педаґоґічним впливом, під впливом сваволі, брутальности, безправства і насильства в публичнім життю, яких допускалися цардеспот та його начальники. Того роду школа не переходить без сліду на характерах менше відпорних її противників, як це ствердив і сам Пілсудський от хочби на одній нараді у Відни 1915 р. І не улягає сумнівови, що та школа вплинула також на вічно конспіруючу й підозріваючу других вдачу Пілсудського.

Але що більше: щож є ціла його і його прихильників тепершна тактика з вязненням своїх політичних противників, конфіската неприязних йому часописів, а навіть нищення їх редакцій (через спеціяльні банди); щож остаточно та славна кровава „пацифікація" (умиротворенне) Східної Галичини, „пацифікація" цілком мирного населення, як не витвір мозку, достойний першого ліпшого царського ґенерал-ґубернатора?

А треба знати, що і міністри Пілсудського — це переважно його полковники, що й на інші чисто горожанські становища поставив він сам своїх військових, от як на приклад хочби того славного Ґурецького, директора державного банку з його 72-ма тисячами річної пенсії?!

Наказними комісарями касхорих поробив він також своїх полковників і майорів, майорів бачимо навіть на становищах прокураторів державних, хоч правда, що з правничими студіями.

Пілсудський, хоч роками переживав в Австрії, то лише яко конспіратор проти Росії. Австрія терпіла в Галичині його і його „Стшельца", бо і сама бачила, що „столкновеніє" з Росією наближається.

Але він сам австрійськими справами не інтересувався, навіть польсько-астрійськими — ні. Ціла його увага була звернена на Конґресівку (рос. частину Польщі) і на тамошню підземну польську орґанізацію, а сидячи в Кракові, кермував він революційною роботою в Конґресівці. Сидячи в Кракові, дириґував також славною, але кривавою демонстрацією на „ґжибовскім пляцу" в Варшаві. І доси йому закидують противники, що він тоді умів гарно себе декувати у каварні на Фльоріянській вулици. Його участь в тій політичній авантурі полягала між іншим в достарченню потрібних револьверів. Він і накупив їх десь на австрійськім Шлеську, але вони так слабо били, що кулі з них випадали пізнійше з кожухів московських „поліцейських".

Та зрештою особистої відваги йому закинути годі, бож він редаґував і в Конґресівці „підпольно" „Роботніка", в чім яко „дромедарка" помагала йому (крім інших) його перша жінка. Він і в тюрмах і на Сибірі бував, і шибениця йому грозила. Він брав участь і в славнім нападі на поїзд з казьонними грішми в жовтни 1908 року під Безданами, в чім йому між іншими і недавний ще міністер-премієр Славек чинно помагав.

І якось не можна і доси діждатися докладного опису тої „безданської акції", дарма, що в останнім числі квартальника „Неподлеґлосць" дуже докладно напад (також удачний) на касовий поїзд залізничий під Роговом, в котрім головну участь взяли Монтвіл-Мірецький та Квапінський. Мірецького повісили потім Москалі, а Квапінського помилували на 15 літ каторги, де його і різками бито.

Доперва російська революція з 1917 р. висвободила його з каторги. Квапінський був донедавна пепесівським послом до сойму, а недавно по розвязанню сойму увязнено його та засуджено на рік тюрми і то вже польської тюрми!

Краківську цетроліву листу кандидатів, на котрій на першім місці стояв Дашинський, а на другім Квапінський, унеправнено. Наскільки отже його не поставлено ще де на якій лісті, то послом вже не буде. Зрештою вже само засудженне за злочин відбирає йому можність бути послом.

Дослужився колишній революціонер і каторжник в новій Польщі — нема що казати!

Коли вже про Бездани була бесіда, то годі тут промовчати те, що недавно про неї написав в урядовім орґані санаторів, „Ґазеті Польській", один з надворних писак Пілсудського, Каден - Бандровський (вихрещений Поляк).

Він каже, що по безданській акції значну часть здобутих („експропріованих") грошей призначив Пілсудський на велике кооперативне видавництво в Кракові під назвою „Ксьонжка". Те видавництво сталося жерелом богатого і пишного письменства, званого загальним іменем „неподлеґлосьцьовеґо". Брали у тім видавництві участь письменники: Жеромський, Серошевський, Даніловський, Оркан і інші.

Можемо отже собі представити, які великі суми мусіли тоді „здобути" на Москалях, коли по відчисленню осібної суми на революційну акцію (а мусіла та сума бути дуже великою!) полишилися ще гроші на таке велике видавництво.

Порчак пише, що коли у Пілудського розбудилися політичні і властилюбні амбіції, підсичувані ще побідною війною та зростаючою леґендою про заслуги і діла „коменданта", то він не міг на довго погодитися з уступленнем з управи державою.

„І в тім — каже Порчак — полягає траґедія цего чоловіка, яко політика і теперішної польської демократії, котра звязала свою долю з ним. Обвинувачуванне такої чи інакшої конституції чи партійництва є хибним, бо ніяка конституція не дала би приноровитися до хиб „литовського упору" та „малої уступчивости" голови держави".

А цим він власне чванився перед соймом, коли його 20. лютого 1920 року вибрано начальником держави.

З такоїж самої російської школи як він, з такимиж самими ґенерал-ґубернаторськими манірами походять і наставлені над нами воєводи Наконечніков - Клюковський та Мошинський. Душа в них — мосовсько - чиновнича і є загальне переконанне не лиш у галицьких Українців, але і у поступовіших галицьких Поляків, що урядовці австрійського хову не могли би ніколи здобутись на щось такого дикого, як та славна кровава „пацифікація".

Ви в Америці знаєте вже з инших жерел, як вона виглядає, які дикі, варварські, нечувані просто форми — вона прибрала. І я наведу тут лише один уривок з листа, що прийшов з Гниличок, збаражського повіту.

„У нас було страшне; в селі стояли три доби улани, узяли два пацюки, а дробу то може до тисячі штук. Майже в кождій хаті було по чотири уланів. В одній хаті стояв штабовий, то їв на день одного індика, печену качку, двоє горнят молока і дві тарілки тіста з молоком. Ті звірства, які виробляли з селянами — годі описати. У нас страшно скатували 13 селян, між іншими Михайла і Тодора Рудика, Павла Любянецького й Андрія Харкавого. Побили їх так, що тепер тіло кавалками відпадає. Труби нашої оркестри порозбивали, бо казали, що наша оркестра мала належати до 54-го „коша ґайдамацкеґо".

Зрештою читайте наші галицькі часописи, а побачите, що майже в кождім числі є посмертна згадка, що цей або цей помер від побоїв. Від яких побоїв, хто бив — не можна писати. В останніх днях конфіскують наші часописи навіть за вичислюванне, що в тих і тих селах переведено „пацифікацію". Одним словом — „свобода преси скасована". Але зате такий лизун, як той „обрізаний Поляк" Каден-Бандровський, коли пише про Пілсудського, то називає його „Он" та пише те слово великою початковою буквою, немов про Господа Бога!

Багато, дуже багато можна би ще писати про все те, що діється тепер в Польщі та на нашій окривавленій землі. У всякому разі санатори задоволені і числять в будучому соймі на певну більшість.

(Конець буде)

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА В ГАЛИЧИНІ.

(Оригінальні матеріяли з краю).

(16)

СОКАЛЬ.

Филя ревізій не оминула і Сокальщини. В дні 28. вересня ц.р. приїхала карна експедиція, зложена з жовківського 6. полку уланів. Прибула до Порхача і поголовно побила людей. В понеділок, 29. вересня ц. р., віхав той сам відділ зі співом до Сокаля і впроваджено його підстаршинами місцевого „Пшиспособеня войсковеґо" на подвіря повітового Союза Кооператив. Розігнали всі фіри селянські, які віхали там за закупном. Жовніри розійшлися по місті і били кожного стріченого, передовсім тих, котрі були в вишиваних сорочках. Відтак, зловивши коло дві десятки молодших господарів і хлопців, проводили з ними муштру на площі П. С. К. при акомпаніяменті сміхів і викликів зі сторони зібраної польської публики. По двогодиннім постою виїхала карна експедиція на село Бишів. Говорили жовніри, що є таких 16 громад в Сокальщині, які будуть ними відвідані, і де перепровадиться пацифікацію. Перші вістки, які приходять до Сокаля з тих сіл, є страшні. В кождому селі стягають найсвідоміших людей, звичайно управи „Просвіт", Кооператив і інших товариств, та їх немилосердно катують. В Комареві побито 16 людий, між котрими є жінки. Кілька з них бореться зі смертю.

Пан Беркій Іван, Журів, пов. Рогатин, зізнає:

В Підмихайлівці, Журові, Васючині і в Григорові, повіту Рогатин, переводила державна поліція так зв. „ревізії за пошукуванням саботажистів". При тім знищили комплетно у згаданих селах кооперативи, читальні, молочарні і каси Райфайзенки. Приміром: в Підмихайлівці зірвали підлоги, суфіт; кооперативні товари вимішали, а в доповненню обіляли нафтою. У Журові знищили комплетно молочарню, а шкода виносить понад 1,500 зол. При ревізії в о. Давидяка поломлено крісла, фотелі, порозрізувано подушки, зі стодоли повикудувано збіжа, одним словом: доконано цілковитої руїни господарства. Подібне мало місце у п. Беркія, в котрого ревізія була два рази. Найхарактеристичніше виглядала ревізія в молочарні, де побито всі склані предмети, забрано сірчаний квас, оливу і ріжні хемікалії, конечні до виробу масла, яко небезпечні. При цьому побито молочара п. Якова Василя і помічницю, дівчину Настю Бобик. Коли знайшли сонду до здуття коров, уважала її поліція за „шпріцу до подпаляня" і лише завдяки виясненню місцевого Поляка, асистуючого при ревізії, її не знищено. Кромі подібних численних ревізій, у згаданих селах побито людей, між іншими в Журові Кирила Беркія, Богдана Беркія, Данилова Петра і Тараса Ярошака.

Як зразок, в який спосіб побили людей, послужить цей факт. Пана Вакова Василя звязали ланцами, руки дали попід коліна, накрили голову коцом і перевертаючи били ланцюхами по стопах. Це повторювалося кілька разів і вийшов він з цього покервавлений і ледво живий. Тепер лежить він тяжко хворий і є мала надія утримати його при життю.

НОВОСІЛКА, дня 29. вересня 1930.

У нас неначе війна. Молочарня та кооператива вже 3 дні зачинені, з села все повтікало в поле, бо мала прийти карна експедиція.

Тота експедиція то чисті звірі. По селах: в Мазалівці, Вівсю, Вишнівчику, Болгочах, Гайворонці та в богато інших селах страшні знищення. Людей, котрі тільки належать до якихнебудь установ у страшний спосіб катували. Є люде, переважно з інтеліґенції, котрі цілковито нічого не мають, бо їм все знищено, навіть з подушок та з перин повипускали піре та перемішали з соломою, а на це лято воду, або як були огірки з бочкою, то їх виливано.

В Підгайцях у вівторок, 23. вересня ц. р., цілий день в маґістраті катували інтеліґенцію. **Посла Яворського та богато інших побито в такий спосіб, що лежать без памяти.** Взагалі навіть в середновічу в історії не читали щось подібного. Та все вже ніби проминуло, карна експедиція відїхала, але за те за щонебудь бе людей місцева поліція. Такі то часи.

СТАВЧАНИ, ПОВІТ ГОРОДОК ЯГАЙЛОНСЬКИЙ.

1) П. Микола Мороз (голова Н. Р. Коопер.).

2) п. Степан Фікташ (книговодець місцевої кооперативи).

В дні 27. вересня ц. р. приїхала до Ставчан карна експедиція уланів 14. полку та почали урядувати. Почувши, що в селі твориться не мав він відваги негайно прийти до села, а випровадив одного чоловіка, щоби він його повідомив, чи вже урядування уланів покінчене. Коли його повідомлено, що улани відїхали до сусіднього села, він прийшов до села і положився до ліжка. Нагло в ночі впали улани під проводом поручника, схопили його з ліжка, звязали руки в зад, та випровадивши привязали його до полудрабка у возі і так їздили з ним (він біг коло воза) від год. 12 до 2.30. При тім привели ще другого чоловіка, Михайла Кулика, касіера кооперативи, і привязали до другого полудрабка і так гонили їх дальше в пошукуванню за іншими. Врешті почалася екзекуція.

Трох уланів тримали **Стефана Фікташа, а касієрови Куликові приказали його бити.** Коли він, на думку поручника, бив слабо, вдарив його поручник нагаєм крізь лице, що він окервавлений впав на землю. Фікташ зістав так збитий, що втратив притомність і дотепер не може собою свобідно ворохнути. Коли скінчено екзекуцію з п. Фікташом, казали йому бити касієра. Коли цей оборонявся, почали його бити другий раз, а рівночасно справилися самі з касієром.

Побитих невимовно важко є богато людей. Деякі уявляють собою одну скервавлену купу мяса. Між ними богато таких, які боряться зі смертю. Побиті: Михайло Пакош, Петро Куспіш, Іван Лісовий, Михайло Яріш (син Миколи), Н. Дідик, Павло Гнатів, Іван Дицко, Роман Івасик, (Пакош Михайло бореться зі смертю), Небога Іван, Павло Галамай, Михайло Гринишин і богато інших.

В міжчасі, екзекуції зарядив поручник знищити вивіску в кооперативі, яка була в українській мові, а замісць неї казав дати вивіску в польській мові. Нарисував шкіц, як має виглядати вивіска в польській мові.

Між іншими стверджують вище названі, що в часі ревізії позабирали в них навіть гроші.

—o—

ВІЙСЬКОВІ КАРНІ ЕКСПЕДИЦІЇ В ПОВІТІ ГОРОДОК ЯГАЙЛОНСЬКИЙ.

В днях 27. і 28. вересня ц. р. почалися військові карні експедиції в городецькому повіті. Відділи 14 полку язловецьких уланів прибули до найсвідоміших громад: Ставчани, Оборошин, Бартатів і Корниця. В усіх тих громадах заряджено дуже високі контрибуції в натураліях. Змушувано людей, помимо свята і неділі, молотити овес для уланських коней. В кождій громаді, на основі привезеного спису осіб, викликувано поодиноких селян і бито їх в той спосіб, що один улан сідав на голову, другий на ноги, а двох дальших било палицями. Цілий ряд осіб побито смертельно, а то: Олексу Мерцала з Бартатова, Миколу Мороза і Стефана Фікташа зі Ставчан, Антона Шандру, громадського писаря з Корниці і Гринька Шмаґалу з Любіня Великого. Всі ті селяне це старші поважні люде, найсвідоміші місцеві громадяне. Рівночасно в тих громадах переведено арештування, а між іншими арештовано в Малковичах Н. Цара, ґімназійного ученика, сина тамошнього пароха.

(Дальше буде).

— А той Кушпіта то драбуґа! Розповідає людям як новину, що я обманець!

— Ну, так. А щож це за новина?

PROTESTS OF UKRAINIAN AMERICANS AGAINST POLISH ATROCITIES AS REFLECTED BY AMERICAN NEWSPAPERS.

THE PRESS OF THE ANTHRACITE REGION ON UKRAINIAN PROTESTS.

I.

CHURCH FOLKS MOAN FATE OF KIN IN EUROPE.

St. Michael's Ukrainian National Rite Church Adopts Protest Resolutions.

SCHOOL PUPILS SING.

A resolution approved at a recent gathering of Ukrainians in St. Michael's Ukrainian National Eastern Rite church has been sent to Henry Stimson, Secretary of State, asking that he use the influence of his office in behalf of Ukrainians who are reported being subjected to hardships by the Polish nation. A concert given Sunday night in the church basement was very largely attended and the proceeds are being sent to Ukrainians in Eastern Galicia.

Michael Darmopray of Philadelphia, a captain in the A. E. F. during the World War, was the principal speaker. Dimitro Yatcun, president of the congregation, presided. Other speakers were the Rev. Dr. V. Klodnycky, pastor of the church; Dr. John Kulczycki and Max Gluck.

About 250 school children participated in the concert. Stephen Woolchin directed the church choir. Edward Popil played the accordion and Nicholas Hodowanitz the violin. Olga Tkachuk of Taylor, popular pianist, was accompanist.

The resolution, which was also sent to Premier Ramsay McDonald of England and Premier Aristide Briand of France, reads:

"We, the Ukrainian people of St. Michael's Ukrainian National Church of Scranton, assembled at a mass meeting held in the church auditorium Sunday, November 2, 1930, respectfully call your attention to the fact that American citizens and residents of Ukrainian descent are greatly distressed by the latest reports of American newspapers about the Polish terror now prevailing against the Ukrainian people of Eastern Galicia under the Polish government.

"The Ukrainian people of the parish appeal to you to intercede with the Polish government at once and to stop the terrorism against the Ukrainians, to discontinue sending Polish expeditions against the Ukrainians and to stop the bombing of Ukrainian schools, libraries, and other cultural centers.

"Thousands and thousands of dollars have been spent in America by the Ukrainians in sending telegrams to various countries appealing for aid."

"In the name of humanity, justice, and culture we as American citizens of Ukrainian descent once more appeal to you as Secretary of the State to use your influence with Poland."

(The Scranton Sun, November 5, 1930).

---o---

II.

MEETING CALLED BY UKRAINIANS.

To voice their protest against atrocities being perpetrated in Eastern Galicia by a Polish punitive expedition and to plead with the United States and other governments to bring the atrocities to an end, representatives of 10,000 Ukrainian residents of Lackawanna county will hold a mass meeting in Town Hall at 2 o'clock tomorrow afternoon. They have invited the general public to the meeting, at which addresses will be made in the English and Ruthenian languages and many leaders in religious, civic and business life of the county have accepted.

Similar meetings of protest are being held in many cities of the United States, the Ukrainian population here being more then 500,000. Letters, newspapers dispatches and reports of travelers tell of priests and innocent citizens being flogged to death, thousands thrown into jail and of villages being laid waste and homes and crops burned.

Bernatovech Chairman.

The punitive expedition is in reprisal for acts of sabotage by a few malcontents, and even the Polish minister in Washington says that the mass of the Ukrainian population of 8,000,000 under Polish rule is against the small organization behind the sabotage. All are being punished, however.

Tomorrow's meeting was called by a committee named by the Ukrainian-American Political league, the Ukrainian churches, clubs and fraternal societies of the county. John Bernatovech, Taylor builder, is chairman of the committee. Steve J. McDonald, former president of the Scranton Central Labor union, will preside at the mass meeting and make an address. Attorney Desmond Kennedy and Dr. John Kulczycki will also speak in English and addresses in Ukrainian will be given by the Rev. Michael Gurianski of Olyphant and the Rev. V. Klodnycky of West Scranton. Other members of the committee arranging the meeting are: John W. Turko, Andrew Tarras and George Chylak of Olyphant; Alex Krackinoski and Dmitro Ilchuk of Taylor; the Rev. Maron Zalitach, Basil Chomchak, Melodi Bodan, Dr. M. N. Tacij, Theodore Menyk, Dmitro Yatcun, M. Maznyk and John Popil of Scranton.

Tells of Atrocities.

The correspondent of the Manchester, England, Guardian, paints a gruesome picture of the atrocities in Ukrainia against which the protest tomorrow will be made. After citing that wholesale reprisals are being taken for the sabotage of a few, he gives the following acount of the atrocities of the Polish legions:

"In the night of September 14, a detachment of cavalry at Stary and Novy Joryczow threshed 30 villagers with riding crops. On September 16 Polish cavalrymen caught some peasants in the village of Gaje,on their way to work in the fields and beat them unmercifully. They commandeered a large quantity of foodstuffs. They caught a number of peasants, men, women and children and beat each one in turn until the victim lost consciousness. Cold water was then thrown over them and the beating renewed. Iwan Romyshyn and his son and daughter were so beaten that they were left in a dreadful condition and so were the two children of the mayor of the village. The cooperative store was demolished by the Poles and the storekeeper, a woman, flogged."

Peasant Beaten to Death.

"In a raid on September 27 and 28," the Guardian correspondent says, "Theodore Czajkowski, a peasant, was beaten to death in the village of Dolzanka. The village schoolmaster, Michola Antoniak, his wife, Anna, as well as a number of other villagers, whose names are in my possesion, were gravely hurt. The wife of Michael Szkolnyj was forced to sing the Polish national anthem while she was being flogged. The village store was demolished and burned. Similar things were done in many other villages. I have in my possesion the name of 30 other men, women and children who were so maltreated that their condition is grave.

"The Ukraine cooperative, reading rooms in a number of towns, libraries and institutes were demolished. At Tarnopol the library of 40,000 was destroyed." Numerous other instances of brutality including the flogging of a priests to death, are given.

(The Scranton Sun, November 8, 1930).

---o---

III.

UKRAINIAN MASS MEET IN TOWN HALL TOMORROW.

Over 5,000 Expected to Attend When Pastoral Letter Will Be Read. — Olyphant Singers.

Representatives of 10,000 Ukrainian residents of Lackawanna county will hold a mass meeting tomorrow afternoon at 2 o'clock in Town Hall to protest against the atrocities being perpetrated in East Galicia by a Polish punitive expedition.

The general public has been invited to attend the meeting and many leaders in the religious, civic and business life of the community have accepted. Addresses will be made in both English and Ukrainian and resolutions of protest will be sent to officials of the United States and other governments. Similar meetings are being held in many cities throughout the country.

The mass meeting was called by a committee named by the American-Ukrainian Political league, Ukrainian churches, clubs and fraternal societies of county. John Bernatovech, of Taylor, is chairman of the committee. Steve J. McDonald, former president of the Scranton Central Labor union, will preside at the mass meeting and make an address. Talks in English will also be given by Attorney Desmond Kennedy and Dr. John Kulczycki, of this city. The Rev. Michael Gurianski, of Olyphant, and the Rev. Dr. V. Klodnycky, of West Scranton, will be among the speakers in the Ukrainian language. Other members of the committee arranging the meeting are: John W. Turko, Andrew Tarras and George Chylak, of Olyphant; Alex Krackinoski, and Dmitro Ilchuk, of Taylor; the Rev. Maron Zalitoch, Dr. M. N. Tacij, Metodi Badan, Theodore Menyk, Basil Chomchak, Dmitri Yatcun, M. Maznyk and John Popil, of Scranton.

(The Scranton Times, November 8, 1930).

---o---

IV.

UKRAINIANS WILL PROTEST AGAINST POLISH CRUELTY.

Saddened by the news of atrocities being perpetrated in their homeland by Polish armies, representatives of the 10,000 Ukrainian residents of Lackawanna county will assemble in mass meeting in Town Hall at 2 o'clock this afternoon to draft resolutions protesting the atrocities and calling on the United States and other governments to lend their influence in saving the lives of hundreds of their contrymen. The public has been invied to the mass meeting and many religious, civic and business leaders of the county have accepted. Addresses will be made in English and Ukrainian.

The mass meeting is in line with similar sessions being held in many cities by the 500,000 Ukrainians who live in the United States. Letters, newspaper dispatches and reports of travelers tell of priests and innocent citizens being flogged to death, thousands thrown in jail, villages laid waste and crops and homes burned.

The punitive Polish expedition is in retaliation for acts of sabotage by a few malcontents, and even the Polish minister in Washington says the mass of the Ukrainian population of 8,000,000 under Polish rule is against the small organization responsible for the sabotage. It has also been stated that some barn burnings charged to the Ukrainians were by Polish landlords who set fire to their crop to collect insurance.

A committee named by the American-Ukrainian political league, Ukrainian churches, clubs and fraternal societies called today's meeting. The chairman of the committee is John Bernatovech, Taylor contractor. Steve J. McDonald, former president of the Scranton Central Labor union, will preside. Attorney Desmond Kennedy and Dr. John Kulczycki, of this city, will give talks in English. Speakers in Ukrainian will include the Rev. Michael Gurianski, of Olyphant and the Rev. Dr. V. Klodnycki, of West Scranton. Others on the committee are: John W. Turko, Andrew Tarros and Dmitro Ilchuk, Alex Krackinoski, of Taylor; the Rev. Maron Zalitoch, Basil Chomchak, Dr. M. N. Tacij, Teodore Menyk, Dmitro Yatcun, Metodi Badan, M. Mazynk and John Popil of Scranton.

(The Scrantonian, November 9, 1930.

---o---

V.

UKRAINIANS HOLD BIG PROTEST MEET.

Duquesne Professor Pleads For Request of Polish to Discontinue Persecutions.

Dr. John A. Moran, Pittsburgh, of the Duquesne university faculty, was the principal speaker at the meeting held by local Ukrainians at Town hall yesterday in protest against alleged atrocities of the Polish government in Gailcia.

Close to 4,000 Ukrainians of Lackawanna and Luzerne counties attended, and resolutions were adopted urging the United States government to intervene in behalf of the alleged persecuted Ukrainians. The program was in English and Ukrainian. An Ukrainian choir from Olyphant sang several selections.

Dr. Moran stated Ukrainians had been persecuted by the Polish because of the actions of a few unknown Ukrainians. He drew an analogy between the Polish government in this case with the United States goverment if the federal authorities set out to prosecute people of Illinois for the outlaw acts of Chicago gangsters.

Dr. Moran urged local Ukrainians to follow their leaders and in peaceful manner request the Polish government to desist from its actions and also request the United States government to use its good offices in influencing the Polish government to refrain from further persecution of Ukrainians.

John Bernatovech, Taylor, was the chairman. Other speakers were: Steve J. McDonald, Dr. John Kulczycki, Scranton; the Rev. Michael Gurianski, Scranton. The committee was made up of: John W. Turko, Andrew Tarros and George Chylak of Olyphant; Alex Krackinoski and Dmitro Ilchuk, Taylor; the Rev. Maron Zalitach, Dr. M. N. Tacij, Metodi Badan, Theodore Menyk, Basil Chomchak, Dmitro Yatcun, M. Maznyk and John Popil of Scranton.

(The Scranton Republican, November 10, 1930).

ПОДЯКА.

Я нижче підписана складаю сердечну подяку урядникам У. Н. Союза за скоре виплачення мені $1,000 по моїм мужу, бл. памяти Олексі Возняку.

Евфрозина Возняк,
члениця 128 від. У. Н. С.,
Лорейн, О.

КОНТРТЕРОР НА УКРАЇНІ.

„Комуніст" пише, що в київській окрузі явились селянські повстанчі ватаги, які палять комуни і вбивають комуністів. Селяни напали на комуніста Михайленка, а коли той утік, замордовано його жінку. В селі Середня Буда вбито голову ради Пискуна. У Балаклії згинув від селянської кулі комуніст Пирожков.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКТГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

УВАГА! МАГАНОЙ СИТІ, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

В ЦІЛИ ЗАПРОТЕСТОВАННЯ ПРОТИ ЗНУЩАНЬ ПОЛЬЩІ НАД УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ В ГАЛИЧИНІ

відбудеться

ЗАХОДОМ ВСІХ МІСЦЕВИХ І ДООКОЛИЧНИХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ В МАГАНОЙ СИТІ, ПА.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

в годині 3-тій пополудни.

В ГАЛИ НОРКЕВИЧА (NORK'S HALL (близько Укр. Гр.-Кат. Церкви).

На вічу буде промовляти Д. Галичин і другі бесідники.

Українці з Маганой Сити, і околиці Шенандо, Фраквіл, Мейзвіл, Гілбертон, Маганой Плейн, Сен Клер, Майнерсвіл, Нескегонінг, Мекаду, Гейзелтон, Сентралія і Монт Кармел! Прибудьте на се віче громадно. Нехай на нім не бракує ані одного свідомого Українця з сеї околиці. Покажім, що і ми почуваємося частиною великого українського народу і маємо право до життя. Запротестуймо і ми, українські майнери, проти знущань ляцьких над нашими братами. День сей має бути днем іспиту зрілости для нас, що ми є свідомий нарід, а не сліпа, темна і бездушна маса, з котрою ворог може робити, що хоче. 267,71

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ

влаштовує

В СВОІМ ЛЬОКАЛИ, 975 JOSEPH AVENUE

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

ПРОГРАМА: СУБОТА, 22-го листопада (NOV.), БАЛЬ; НЕДІЛЯ, 23-го листопада, ПРЕДСТАВЛЕННЯ (комедія); ВІВТОРОК, 25-го листопада, КОНЦЕРТ; СЕРЕДА, 26-го листопада, БАЛЬ. На балі в суботу і в середу за вступом. В суботу 35 ц., а в середу 25 ц. На представлення і концерт вступ вільний. Балі будуть починатися як звичайно вечером. В другі дні галя буде отворена цілий день. 270-1

Українці! Не треба доказувати, що Український Робітничий Дім служить рочестерській громаді для всего її культурного життя: зборів, дискусій, лекцій, концертів, школи і забав. Тому думаємо, що громада без жадних закликів повинна поперти це наше підприємство як найчисленніше, щоби прийти з фінансовою помочю цій нашій інституції. На базари буде дуже богато ріжних річей. За участь згори дякуємо. — **Комітет.**

УВАГА! БОНД БРУК, МЕНВИЛ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКР. ДРАМАТИЧНИХ ГУРТКІВ З БОНД БРУК І МЕНВИЛ, Н. ДЖ.

буде відогране дуже гарне представлення п. н.:

КОХАЙТЕСЯ ЧОРНОБРИВІ

В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В SONS OF ITALY AUDITORIUM, 106 W. Second St., BOUND BROOK, N. J.

Початок в годині 7-мій ввечір. — Вступ 50 ц., діти 15 ц.

Родимці! Представлення „Кохайтеся Чорнобриві" ставиться в Бонд Брук перший раз. Гуртові співи, сама більша краса цеї штуки. Спеціяльну сценерію до цего представлення будемо мати з Ню Йорку. Не проминіть такої нагоди. Скажіть про це Вашим знакомим і сусідам. 271

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

АМАТОРСЬКИЙ ГУРТОК З БРОНКС, Н. Й.

під проводом Н. Новака

відограє

дуже веселу та інтересну комедію п. з.:

КЛЮБ СУФРАЖИСТОК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Увага! Чистий дохід призначений на У.В.О.

Початок в годині 8-мій ввечір. — Вступ 75 і 50 цнт.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ БРАТСТВА СВ. ЙОСАФАТА, ВІД 217 У. Н. С.

уряджується

БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ЛИТОВСЬКІЙ ГАЛИ,

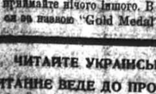
575 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

Початок в годині 7-мій ввечір. — Вступ 50 центів.

На цей баль Братство св. Йосафата запрошує всі Братства і Товариства і ввесь український загал до численної участи, позаяк се є останній баль цего сезону, бо наступає піст, так зв. Пилипівка і не будеться таких забав устроювати. На бали буде приґравати перщорядна музика. За добру забаву ручить — **Комітет.** 271

ЧАСИ ПІД ЗНАКОМ GOLD MEDAL

У вас знову можуть бути молодість, здоровля і життєва радість. Вам немає чого більше морочити себе болями і терпіннями, що їх спричиняють недомагання нирок, печінки і міхуря. Завдяки чудовим поступам новітнього медичного досліду це славне старе лікарство, що помагало страждаючим поверх 200 років, мається тепер у формі легкій і приємній при ужитку. Беріть правдиве і не приймайте нічого іншого. В кожній аптиці в 3 величинах. Дивіться за назвою "Gold Medal" на запечатанім пуделку.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЦІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 23 листопада, в годині 1.30 пополудни, в гали парохіяльній при Оклей і Вайс ул. На порядку нарад є важні справи до полагодження, тому проситься всіх членів прийти на мітінґ, а довгуючих проситься вирівнати свої залеглости. — Н. Гурей, предс.; В. Грицьків, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Сим повідомляється членів Бр. св. Василія, від. 339, що мітінґ відбудеться в неділю, 23 листопада, в год. 2-гій пополудни, під ч. 610 Савт Амерікан Ст. Присутність кождого члена конечна. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані, а ті, що були суспендовані минувшого місяця, коли не вирівнають своїх залеглостий на сім мітінґу, будуть виключені. — І. Сорока, предс.; І. Сорока, кас.; О. Будай, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 23-го листопада, в годині 2-ій пополудни точно, в гали де звичайно. Обовязково кождий член має явитись на тім мітінґу, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Також пригадується що братське набоженство відбудеться 27 листопада, отже всі члени мають явитись в церкві на богослуження. Не явившийся член буде підлягати карі, яка западе на мітінґу. — А. Іванів, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 22 листопада, в годині 7.30 ввечір, в Укр. Гор. Клюбі, при 518 В. Лакавана Еве. Проситься всіх членів прибути на збори. Рівнож довгуючі члени мають постаратись вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Р. Рубльовський, секр.

ТАВНТОН, МАСС. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 23 листопада, в годині 2-ій пополудни, в Товариській Гали, 14 Мейпел Еве. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Іван Пашковський, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в суботу, 22 листопада, в годині 7-мій ввечір, в гали церковній, 127 Парк ул. Є пожаданим, щоби всі члени прибули на означений час, бо маємо такі справи, котрі мусимо полагодити на сих зборах. Не прибувші на сей мітінґ члени будуть карані після ухвали. Довгуючі мусять прибути і вирівнати свої залеглости на сих зборах, бо в противнім разі будуть суспендовані. — К. Марущак, предс.; Н. Рошка, кас.; Й. Децембер, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 372, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в пятницю, 21 листопада, в годині 7.30 ввечір, в домі тов. Головки. Проситься всіх членів і членкиць прибути на ці збори і вирівнати свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Дмитро Семенюк.

ВІСТИ З СІЧОВОГО БАЗАРУ „СУРМА".

103 АВЕНЮ А, НЮ ЙОРК.

Книгарню Сурми побільшено, богато нових книжок прийшло з краю. (Більше як 200 назвів). Продаються лише в склепі, бо каталог не друковано. Того року друкується лише музичний каталог. Вийде за 2 неділи.

Велике заінтересовання має Віктора комбінація, на котрій можна робити рекорди. Проф. М. Гайворонський видить в ній велику користь для народної музики, жадна пісня вже не може пропасти. Кождий може зайти чи до склепу, чи до того, що має таке радіо і відспівати свою, ще незнану пісню, на рекорду. З рекорди вже легко зібрати на ноти. Коштів майже нема, крім того, що коштує рекорда. Також голос бажаної особи можна раз на все затримати. Богато осіб не пішлоб на рекорди співати чи говорити для зарібку, але Ви попросите, то Вам завсіди зроблять.

Тепер хто зайде до Сурми, то зараз просять його робити рекорду. Шукають за добрими голосами, або так з цікавости лише, як вийде голос на рекорду. Хто має дитину, що має добрий голос, може зайти до склепу, то ми випробуємо і тую рекорду можуть родичі взяти з собою до дому.

Відвідали Сурму: Т. Свистун, той самий, що то так гарно співає українські коломийки. Він приїхав з Філаделфії, аби наспівати більше рекордів, як ми його запитали, де він научився так гарно співати, то він сказав, що в селі Сороцько, пов. Скалат. Тепер наспівав гарну стрілецьку пісню. Також відвідав нас Василь Гречук з Рочестер, Н. Й. Робить в Істман Ко., щойно тепер дістав вакації. Автом обїздить собі цілу Америку, купив за 20 долярів книжок, щоби мати свою бібліотеку.

Зі Львова прийшов новий журнал „Кіно". Видає Соня Куликівна, ул. Бляхарська ч. 8. Пише в першім числі: Ціль нашого журналу: вирвати нашому громадянству з рук подібні чужинецькі журнали, а заступити своїм". Журнал гарно виглядає і богато має ілюстрацій. Це є перший український журнал того рода поза Р. Україною. Отже є два. В Америці є більше як 1000. Хто з Америки інтересується справою кіна, повинен запренумерувати собі цей журнал.

GDYNIA AMERICA LINE

ВПРОСТ ДО КРАЮ

GDYNIA AMERICA ЛІНІЯ Є ОДИНОКА

ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІГОМ І АМЕРИКОЮ

яка оперує найбільшими, найспішнішими і найвигіднішими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ І ДАНЦІГОМ.

Поспішні і вигідні получення залізничі можна дістати з ДАНЦІГУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.

Ціни як найнизші. Знаменитий харч і обслуга. Орхестра, рухомі образки, ігри і всякого рода инші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересідання. Перепроваджуванням і переношенням багажу, умучуючим подорожуванням залізничим і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА

каблем або почтою.

Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Републики

ГАРАНТОВАНА

ДОМАГАЙТЕСЯ всегда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ ГДИНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ коли шлете гроші.

Голоситься до місцевих агентів або

GDYNIA AMERICA LINE

(Formerly Baltic America Line)

8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.

UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA.

110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

ХОРІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ.

ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ ЛІЧУ

Кровні, Шкірні і Нервові Хороби, Загальне Ослаблення, Умову депресію, Звороти, Жолудкові недомагання, Кишкові хороби, Біль Голови, Невральгію, Побільшені Залози, ВСІ Хронічні Шкалубини, Легких, Бронхітіс, Носові і Горляні хороби, Ревматизм, Сціятика і Лумбаґо. Мущини і женщини щасливо лічені новою удосконаленою методою. Мій особистий догляд через цілий час курації. Мої ціни приступні.

Екзамінація крови, химічні тести, Х-Рейс.

БЕЗПЛАТНІ ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ.

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.

СПЕЦІЯЛІСТ DR. ZINS ВІД 25 ЛІТ.

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.

межи 4-тою Евнею і Irving Pl.

ОДИНИ: від 8-тої рано до 8-мої вечер; в неділі від 9-тої рано до 4-тої поп.

Вже є Рекорди Кобзаря ВАСИЛЯ ЄМЦЯ

Columbia

Нумер цьої рекорди 27240. Питайте по по всіх сторах. Від нас дістанете її найскорше. ДРУГА НОВА РЕКОРДА 27242 Золочівська Коломийка: Чом дуб не зелений, співає Свистун а грає П. Гуменюк.

27235 (Дівоча відмова. (Як поїду з кіньми на ніч.

27233 (Ой ти, Дзюбо, моя любо. (Козацька шумка.

27227 Теропільська коломийка.

27238 (Ой у Львові на риночку. (Гаєм зелененьким. — Хор.

27239 (Старість не жарти, часть 1 і 2. (Жуковський.

27236 (Весілля з Сяноцького повіта. (Часть 1 і 2.

27234 (В куми на гостині, часть 1 і 2. (Н. Поточняк.

27237 (Гуляв Чумак на риночку. (Василь і Приська.

ДОБРЕ ПРОДАЮЧІСЯ, ПОПЕРЕДНО ВИДАНІ РЕКОРДИ:

27210F Ендро Бордер.
27229F Баламути.
27230F Баламути, Потпурі.
27228F Богацьке весілля, часть 1 і 2.
27216F Богацькі вінкоплетини.
27214F Богацькі заручини.
27215F Боже, Боже, що то есть.
20207F Циганське весілля, часть 1 і 2.
27219F Чотирнацятий рочек смутний настав, часть 1 і 2.
27229F Чумак.
27226F Даровання.
27209F Десь був, Яничку, десь був до рана.
27226F Докінчення вінкоплетин.
27223F Фамілійні троблі.
27205F Гуцулка в Смеречині.
27221F Іван Убийник.
27213F Катерина гречку жала.
27217F Клопіт Горпини.
27227F Коломийка Скалатська.
27207F Козак „Паляниця".
27192F Козак „Петрушка".
27212F Козак Сяноцький.
27220F Козак Жидівський.
27211F Кучерява Катерина.
27197F На коміню мармуровім.
27232F Ой, не шуми луже дуже.
27197F Ой, скажи, мила.
27212F Острівська коломийка.
27211F Пан Виборний, Пан Возьний.
27208F Парді в куми.
27207F Підгірняк, козак.
27205F Підгірська коломийка.
27216F Післанці.
27224F Полька „Хлопці Голутяки".
27192F Полька „Горпина".
27218F Полька „Свобода".
27218F Полька з Галичини.
27224F Попід ліс зелений.
27225F Полька Рогатинська.
27221F Просьба жінки до чоловіка.
27222F Рієнтий на забаві.
27232F Соколом, стрілою.
27231F Спросини Сяноцького повіта.
27213F Там на горі два дуби.
27220F Танець „Гусар".
27225F Тернопільська мазурка.
27222F Троблі з какорочами.
27206F Українській мамі.
27208F Вальс „Соня".
27206F Весела Тереска.
27231F Весілля Сяноцького повіта, часть 1.
27203F Весілля в Пенсилвенії, ч. 1 і 2.
27223F Відпуст.
27230F Віють вітри, Потпурі.
27215F Взявем се жену хорошу.
27209F Засвівай, Іванцю.
27217F Злий муж.
27204F Змовини, часть 1 і 2.
27214F Змовини, часть 3.

Всі рекорди з пересилкою по 75 цнт. Не платіть більше. Ми до кождого замовлення ще додамо голки, що найліпше грають. За всіми замовленнями завсігди пишіть:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,

103 Ave. A, New York, N. Y.

МЕЖИ 6-тою і 7-мою УЛИЦЕЮ.

DRY DOCK 3752.

МІД-ПОЖИВА І ЛІКАРСТВО

У лічничім заведенні для дітей в Амдені одна з німецьких лікарок так говорить про мід: „Лікування медом, випробуване на 200 дітях, принесло добрі успіхи. Діти прибрали на вазі, були живіщі, веселіші, на лиці видно було природний колір, вираз лиця здоровий. Навпаки, діти, що не їли меду, були анемічні, слабі, зле виглядали".

Вітамінів, що такі конечні в усякій страві, є в меді дуже богато, тому тимбільше повинні їсти мід не лише діти, а й старші люди, слабі, утлі та реконвалесценти.

В давніх часах, бо ще перед Христом, знали мід і вживали як конечного для здоровля. Читаємо в Біблії, що Яків, як хотів приподобатися Фараонові, посилав йому трохи меду. В давніх часах мати, що віддавала дочку, що дня приносила до її ліжка, або обоїм молодятам, чашу меду. Відси й до нині відомий є вислів „медові місяці".

Мід, залежно від походження, є ріжного коліру. Щодо складових частей, то це нектар зібраний із цвітів і перероблений у жолудку бджоли. Хліб із медом не лише що піддержує спалювання в орґанізмі, а й додає сили мязам і мозкові, підносить теплоту у старих і вдержує ясність думки. У противенстві до алькогольних напитків, які спричинюють упадок сил, мід ділає корисно, поволи, та зате постійно. Як найкнижча асенція ростини має мід богато лічничих прикмет, гонить сечу (моч), ділає при затвердженні, зменшує свербіння шкіри при шкірних недугах і відмолодженні, що більше, як антисептичний засіб (завдяки муравляному квасові) ділає злагідного при свіжих попареннях, помагає заснути, успокоює при нервових зворушеннях, помагає при кашлі, а уживаний в напитках є дуже вказаним лікарством на хрипку, кашль, нежит, грудні недуги та на астму.

Слабі й анемічні діти можуть мати поживний і смачний харч, коли замісць трэну даємо їм хліб, помащений одною частиною меду, а двома частинами масла.

П. Т.

Отсим маємо честь запросити Вас з родиною на

ЗАПУСТИ

які уряджує

ТОВ. УКР. АМЕР. ГОРОЖАН при співучасти Жіночого Тов. Укр. Амер. Горожанок

В НЕДІЛЮ, 23 ЛИСТОПАДА С.Р.

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ

849 Н. Френклин улиця, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Початок в годині 7-ій вечір. Вступ 1 дол., для дітей 50 цнт.

(Вхід через Клюб).

Цей вечер це послідний перед постом де можете забавитися і тому приходіть громадно, беріть своїх кревних і знакомих, а певно будете вдоволені, за що ручать оба товариства. 271

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

НА 1931 РІК

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 50 ріжнородних календарів на 1931 рік. — Календаріюм друкований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за доляра.

За $1.25 вишлемо 4 Стінні Календарі до Старого Краю до Вашої Рідні, знакомих або де Ви дасьте адресу, а ми пришлемо Вам на се почтову посвідку.

Шторникам, агентам і для тих, що хотять заняться продажею календарів, висилаємо даром спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланнем $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 250-

UKRAINIAN BAZAR,

170 E. 4th St., New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

БИЗНЕСА як бучерні, гросерні, ресставранти і газолинові стації на головних дорогах на спродаж по уміркованих цінах ... котрі на заміну за прапе...

WALTER KOSTETSKI

11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.

Telephone: Bergen 3-9225

КУПНО І ЗАМІНА

Можете заміняти свою ... 16-фамілійний дім зі ... арку, Н. Дж., або свої ... дім в Ровей, Н. Дж. Ма... даж і в заміну лоти від ... від $4,950 і вище. Пишіть ... інормації до:

SLAVONIAN LAND CO.

206 Broadway, Room 430

NEW YORK CITY

Phone: Brunswick 7187

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE.

CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх с... займається перегляданням абстрактів, виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує ... справи; полагоджує ... патентові і прочі справи. 191-

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число 9 LIVINGSTON PLACE, NEW YORK CITY

pir 16th Street (ч. 318 East) напроти нового шпиталю межи 1st Ave. і Stuyvesant Park.

Telephone: Stuyvesant 5760.

Dr. SIMON BLOO...

Спеціяліст від ушей, носа і горла

1530 SHERIDAN AVE., NEW YO...

Near Mt. Eden Avenue

Години офісові 9-... рано...

Телефон: Davenport ...

83 EAST 7th ST., NEW YORK, N...

Години офісові: 1-2 попол. ...

Телефон: Orchard 2949

ФАРМИ. Маю великий ... мів в ... на ... за ... також за готівку ... ти знаходяться недалеко ... Elizabeth або New ... їх Вам виміняти ... але яких від 25 ... Jersey City. Фарми ... околицях Freehold, Hightstown, ... ington і Somerville ... всі є зі стаком ... ку. Богато фарми має ... вигода як електрика, ... ванна і водний ... В тих околицях ... шого рода і при цементі ...

WALTER KOSTETSKI

11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.

Telephone: Bergen 3-9225

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ КЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦІ

Ми робимо гарні похорони

ПО $150

Без ріжниці як далекі ... вости, кличте нас:

Офіс: 485 AVON AVENUE

Phone: Terrace 8882, або Wi...

1636, Newark, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Telephone: Orchard 2568

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".